

روش بکارگیری غیر نظامیان در امر دفاع در اسرائیل (فلسطین اشغالی)

قدیر نظامی

مقدمه :

تا قبل از تأسیس رسمی اسرائیل وظیفه دفاع از صهیونیست های اشغالگر قدس بر عهده سازمانهای سری صهیونیستی مانند «پالماخ» ، «اشترن» و «ایرگون» بوده است ، اما پس از تأسیس ، ارتشی حرفه‌ای مطابق با اصول و موازین متداول در جهان بوجود آمد . نامشروع بودن آن کشور از همان ابتدای تأسیس ، تأییدی بر ضرورت یک ارتش قدرتمند را داشت تا بتواند رژیم متزلزل صهیونیستی را در مقابل تهدیدات داخلی (از سوی ساکنین مسلمان انقلابی) و تهدیدات خارجی (جهان اسلام) حفظ و حراست نماید . اتخاذ استراتژی تجاوزگرانه و تعقیب شعار «از نیل تا فرات» اهمیت تشکیل ارتشی تا بن دندان مسلح را مضاعف می نمود .

در هر صورت اسرائیل امروزه برای در امان ماندن از تهدید مسلمانان جهان با بکارگیری تمام توان موجود داخلی و کسب حمایت بی دریغ و مستمر قدرتهای خارجی و بویژه با کمک گرفتن از منابع مالی صهیونیستی در سراسر جهان ارتشی بظاهر قدرتمند را تدارک نموده است . اما دو مشکل اساسی از همان ابتدای تأسیس فراروی ارتش صهیونیستی قرار داشته است . مشکل اول ناهمگون بودن پرسنل نظامی به لحاظ نژادی ، ملی ، فرهنگی و زبانی و در واقع نداشتن هویت واحد است و مشکل دوم کمبود نیروی انسانی مورد نیاز ارتش به دلیل محدودیت جمعیت است . تنوع فرهنگی ، زبانها و ملیتها که به دلیل انتقال و مهاجرت یهودیان از قاره های مختلف جهان به سرزمینهای اشغالی پدید آمده نه فقط در ارتش بلکه در کل جامعه اسرائیل مسأله ساز بوده است . در نتیجه سران رژیم صهیونیستی بایستی همزمان تلاش کنند تا

این دو مانع اساسی را که اثرات مستقیم بر توان دفاعی آن کشور دارد، مرتفع سازند. تدبیر ناموفقی را که برای حل معضل ناهمگونی فرهنگی اتخاذ نموده‌اند، تأکید بر اشتراک ایدئولوژیکی (یعنی یهودیت) است. اما برای حل مشکل دوم که کمبود نیروی انسانی است، سازماندهی و بکارگیری یک ارتش غیر حرفه‌ای متشکل از تمامی یهودیان ساکن در فلسطین اشغالی در کنار ارتش حرفه‌ای و بعنوان سازمانهای احتیاط می‌باشند. در مورد تعداد نیروهای احتیاط اسرائیل نقل قولهای مختلفی وجود دارد، اما همانطور که در ادامه بحث خواهیم دید این کشور برای ادامه حیات نامشروع خود ناگزیر به اعمال یکسری قوانین و ضوابط خشک و انعطاف ناپذیر نظامیگری در بین تمامی مردم اعم از زن و مرد و کوچک و بزرگ می‌باشد و می‌کوشد تا با تشویق، تنبیه، تهدید، اجبار و ارعاب، نقش‌های دفاعی متعددی را به غیر نظامیان محول نماید.

اسرائیل در دهه‌های اخیر با توجه به شرایط امنیتی و دفاعی اش به سیستم دفاعی و نظامی خود توجه جدی مبذول داشته است. مهمترین ملاحظات در این امر وضعیت جنگی بین اعراب و اسرائیل بوده است و اگر چه بسیاری از سران عرب با عدول از منافع ملی و ارزشهای اسلامی دست دوستی بسوی اسرائیل دراز کردند و با اقدامات سازشکارانه خویش اجازه دادند تا اسرائیل غاصب کم‌کم پایه‌های حاکمیت غاصبانه خویش را مستحکم کند، اما پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷، اسرائیل را مجدداً در شرایط سختی قرار داد. نفوذ عمیق اندیشه‌های انقلاب اسلامی و افکار بلند رهبر فقید انقلاب (حضرت امام خمینی قدس سره الشریف) در منطقه و جهان خواب راحت را از دیدگاه صهیونیستهای غاصب ربود و آنان را به بازنگری مجدد سیاستهای دفاعی و تقویت توان نظامی خود با استفاده از همه امکانات نظامی و غیر نظامی برانگیخت. نهضت انتفاضه که به انقلاب سنگ معروف گردیده است یکی از نتایج نفوذ اندیشه‌های انقلاب اسلامی در سرزمینهای اشغالی است. اسرائیل همچنان بزرگترین دشمن اسلام و انقلاب اسلامی در منطقه خاور میانه و سنگر مقدم امپریالیسم بین‌المللی در مقابله با جهان اسلام محسوب می‌گردد و لذا ارزیابی دقیق توان دفاعی و بویژه نیروی احتیاط آن کشور ضروری است، زیرا هیچگاه حکام و دولتمردان اسرائیل اهمیت یک ارتش غیر حرفه‌ای متکی بر مردم عادی را فراموش نموده‌اند.

الف - تقسیم بندی نیروهای دفاعی اسرائیل :

اسرائیل در فلسطین اشغالی نیروهای دفاعی خویش را به چهار گروه اصلی تقسیم کرده است :

- ارتش حرفه‌ای

- خدمت سربازی اجباری (برای زنان و مردان)

- نیروهای احتیاط

- سازمانهای شبه نظامی

ب - سیستم دفاع مردمی :

اسرائیل اجرای برنامه بسیج کامل را در دو وضعیت پیش بینی و طراحی نموده است . وضعیت اول حمله غافلگیرانه کشورهای رقیب به این کشور که بعنوان یک اصل اساسی در اجرای بسیج مطرح است (وضعیت تدافعی) ، و وضعیت دوم زمانی است که اسرائیل رأساً بر علیه رقبای دست به تهاجم بزند (وضعیت تهاجمی) .

موفقیت در بسیج غیر نظامی نیز به عوامل مختلفی بستگی دارد ولی رژیم اسرائیل بعد از مدتها تمرین و تجربه فراخوانی ها را به دو صورت سُرّی و علنی انجام می دهد . اگر اسرائیل بخواهد رأساً دست به تهاجم بر علیه کشوری بزند و یا برنامه ای در راستای اقدامات نظامی داشته باشد ، روش سُرّی بسیج مورد استفاده قرار می گیرد و روش علنی عمدتاً زمانی است که اسرائیل مورد تهاجم یک کشور خارجی قرار بگیرد . برای هر واحد ، سیستم دفاعی مردمی منطقه و یا محلی تعیین شده است که پس از فراخوانی بایستی اعضا در منطقه مذکور حضور یابند . پیکهای آموزش دیده که با افراد در ارتباط دائمی هستند در یک شب مشخص دستورات فراخوانی را ابلاغ می نمایند . ابزار مورد استفاده در فراخوانی علنی رادیو اسرائیل و رادیو ارتش اسرائیل ، روزنامه و بلندگوهایی است که در سطح شهرها تعبیه شده اند . در وضعیت اضطراری مدت زمان خدمت نامحدود و همه اعضا از هر سن و جنس موظف به پاسخگویی به فراخوانی می باشند .

ج - نوع سازماندهی و آموزش غیرنظامی در امر دفاع :

در اسرائیل طبق قوانین مصوب تمامی اعضای سازمانهای دفاع مردمی ناگزیرند طبق برنامه در آموزشهای سالانه شرکت نموده و متخلفین و متمردين طبق قوانین نظامی محاکمه خواهند شد . ضوابط مذکور گویای این حقیقت است که با وجود بمباران تبلیغاتی از سوی نظام حاکم بر اسرائیل هنوز در بین یهودیان ساکن نیز اعتقاد و انگیزه کافی جهت دفاع از آن کشور وجود نداشته و لذا مقامات اسرائیلی ناگزیر تمهیداتی را جهت فعال نمودن غیر نظامیان در مأموریتهای دفاعی بکار گرفته و حتی به اکراه و زور متوسل می گردند . هر عضو مجبور است که در طول سال حداقل یکماه در خدمت سازمان دفاع بوده و این اقدام دولت اسرائیل اهداف متعددی را به شرح ذیل تعقیب می نماید .

- حفظ اهمیت دفاع در جامعه یهودی

- کسب اطلاع از وضعیت روحی ، روانی ، رفتاری و اعتقادی اعضا

- اطلاع از آخرین تغییرات در سازمان احتیاط

- حفظ ارتباط دائم با اعضا

- آموزش سلاح و تاکتیکهای جدید و یا یادآوری آموزشهای پیشین

برنامه آموزش برای مردان و زنان از سنین ۱۵ تا ۴۹ سالگی الزامی است . برنامه های مذکور از سن ۱۵ تا ۱۸ سالگی در چهارچوب سازمانهای شبه نظامی و از سن ۱۸ تا ۲۱ سالگی خدمت وظیفه و از ۲۱ تا ۴۹ سالگی در چهارچوب سازمانهای احتیاط خواهد بود . هر شهروند اسرائیلی ناگزیر است که آخرین محل سکونت و استقرار خود را گزارش دهد و گرنه مورد مؤاخذه قرار خواهد گرفت .

آموزش نظامی در تمامی دستگاههای دولتی ، سازمانها و مراکز آموزشی و اقتصادی اجباری است .

د : سازمانهای شبه نظامی اسرائیل

اسرائیل در کنار ارتش منظم و نیروهای احتیاط دارای سازمانهای شبه نظامی دیگری نیز می باشد .

۱- نیروهای دفاع منطقه‌ای با تکیه بر ساکنین

این سازمان عمدتاً "بمنظور دفاع از خطوط مرزی اسرائیل طراحی شده است. نیروهای دفاع منطقه‌ای اسرائیل از شهروندان و ساکنین آبادیها و روستاهای مرزی تشکیل می‌شود. در حالت بسیج مسئولیت دفاع منطقه‌ای به عهده شهروندان آبادیهای مرزی است. مأموریت دفاع منطقه‌ای بگونه‌ای طراحی شده است که با رزم پدافندی تأخیری با هرگونه تک احتمالی دشمن مقابله و فرصت را برای نیروهای پاتک کننده اصلی فراهم سازد.

این آبادیها به گونه‌ای تجهیز شده اند که در یک نبرد سنگین تا ۴۸ ساعت مقاومت نمایند و در شرایط عادی نیز عناصر دفاع منطقه‌ای با عملیات نگهبانی شبانه و حفاظت از کارگاهها و کارگران منطقه و حراست از استحکامات دفاعی و شرکت در ساختن پناهگاهها و وظایف خویش را انجام دهند. مأموریت دفاع غیر نظامی نیز به عهده سیستم دفاع منطقه‌ای است. سلاح‌های مورد استفاده در شهرکهای مرزی از انواع مختلف می‌باشد. (مسللهای سبک و سنگین، سلاحهای ضد تانک مثل بازوکا، خمپاره اندازها و سیستمهای ارتباطی مانند تلفن و بی سیم).

این شهرکها بجز مناطق مسکونی دارای تأسیسات مختلف مانند سالن غذاخوری، سالن نمایش، سینما، مخازن آب، ژنراتور برق، پناهگاهها، انبارهای سلاح و مهمات می‌باشند.

اسرائیل بطور کلی به سه منطقه دفاعی تقسیم می‌شود (منطقه شمالی، میانی، جنوبی) هر منطقه به چند واحد و هر واحد به چند یگان و هر یگان دربرگیرنده چندین شهرک نظامی است و در هر چندین شهرک یک شهرک نقش مرکزیت را دارد. فرماندهی مناطق دفاعی به عهده یک کمیته دفاعی است که مسئولیت آموزش، تسلیح و استحکام بخشیدن به وضعیت دفاعی روستاها را به عهده دارد. سلاحهای مورد استفاده در شهرکهای دفاعی از انواع مختلف است. مسللهای سبک و نیمه سنگین، سلاحهای ضد تانک مثل بازوکا، توپهای مختلف و خمپاره اندازها. این شهرکها عموماً

بسیار کوچکند و از ۳۰ خانوار تشکیل می‌گردند. دارای تأسیسات مختلف مانند سالن غذاخوری و سینما و پناهگاه بوده و توسط سیم خاردار و میادین مین محافظت می‌گردند.

۲- سازمان جدناع

جدناع یکی دیگر از سازمانهای دفاعی مردم اسرائیل است. این سازمان عمدتاً با اهداف زیر تشکیل شده است:

- برانگیختن مردم و هدایت آنها بسوی کشاورزی و اسکان در سرزمینهای مهاجرنشین
- بوجود آوردن نسلی کنترل شده و قابل اعتماد از جوانان یهودی و آگاه ساختن آنها در مورد تعصب به اسرائیل

- آماده کردن جوانان برای خدمت در ارتش صهیونیستی و تقویت روحیه نظامیگری و تحمل مشقات

- شرکت در ساختن استحکامات، راهها، پادگانها

- انجام مأموریتهای لجستیکی هنگام انجام مانور، جابجایی تدارکات

- آماده کردن اردوگاهها

- محافظت از شهرکهای پدافندی در صورت نیاز فزاینده

افراد عضو جدناع دو روز در ماه آموزشهای لازم را می‌بینند و سالانه نیز دو هفته به اردوگاههای آموزشی اعزام می‌گردند. برنامه های آموزشی در مرحله اول شامل ورزش، کار با سلاح، نقشه خوانی و در مرحله دوم آموزش فرماندهی گروه، دسته و بکارگیری خمپاره اندازها و تیربارها می باشد. رسته های دریانوردی، مخبرات، پرستاری، توپخانه، اطلاعات رزمی، اطلاعات امنیتی و شنا از دیگر مواد آموزشی سازمان جدناع است.

جدناع ابتدا بصورت یک حرکت ورزشی آغاز شد و اعضای آن را دانش آموزان تشکیل می دادند. اما بعداً این سازمان به شهرکهای مختلف یهودی نشین کشیده شد و افسار مختلف را در بر گرفت.

۳- سازمان ناحال

کلمه «ناحال» مشتق از کلمه عبری «نوعی حالوستی لوحم» بوده که سازمان مذکور یک سازمان نظامی آفندی و پدافندی است. تشکیل «ناحال» اهداف سیاسی، اقتصادی، نظامی مختلفی را دنبال می نماید. اعضای «ناحال» روزانه پس از پایان کار و تحصیل به محل‌های تعیین شده از سوی ارتش مراجعه و مأموریت‌های محوله را انجام دهند. کلیه افراد اسرائیلی به شیوه های گوناگون تشویق می شوند که از سن ۱۲ سالگی برای انجام کارهای کوچک به عضویت «ناحال» در آیند.

هدف اصلی اسرائیل از سازماندهی «ناحال» عبارت است از:

- طرح اصولی برای اینکه این افراد را به عنوان نمونه‌ای برای جوانان اسرائیلی قلمداد سازند.

- ایجاد روحیه اتکا به نفس و جلوگیری از رشد اندیشه های مخالف با رژیم در میان جوانان.

- تقویت توان نظامی و انتخاب مناسب ترین جوانان برای مشاغل نظامی.

- سازمان «ناحال» در وضعیت پدافندی وظایفی را به عهده دارد که اهم آنها عبارتند از: فعالیت در خطوط و پست های دیده بانی در محورهای اصلی.

- اجرای عملیات تأخیری جهت به تأخیر انداختن تهاجمات و یا پیشروی نیروهای مهاجم تا رسیدن نیروهای اصلی از عمق.

- همکاری بانبروهای عمل کننده جهت تأمین مناطق اشغالی و اشغال موضع پدافندی.

- همکاری جهت تأسیس شهرکهای مختلف.

در وضعیت آفندی نیز مأموریت‌های مهمی به عهده «ناحال» گذاشته می شود مانند:

- شرکت در عملیات هجومی در محورهای فرعی عملیات و یا مابین یگانهای عمل کننده اصلی.

- تأمین عقبه خطوط و عقبه یگانهای پدافندی

«ناحال» دارای شعبات مختلف می باشد:

- «ناحال» کشاورزی که در شهرکهای زراعی فعالیت می کنند .
- «ناحال» صنعتی که در شهرکها و تأسیسات صنعتی خدمت می کنند .
- «ناحال» دریایی که در سواحل و مرزهای آبی فعالیت می کنند .
- «ناحال» چتر باز و مهندسی .

نتیجه :

با عنایت به آنچه مطرح گردید اسرائیل به نقشهای دفاعی ، اطلاعاتی و امنیتی غیر نظامیان بعنوان یکی از مبانی اصلی و استراتژیکی می نگرد و می کوشد به هر طریق روزبه روز بر این نقشها بیفزاید . این کشور می کوشد با تمهیدات لازم و از طریق اجبار ، تنبیه و تشویق ، هدایت و کنترل ساکنین یهودی سرزمینهای اشغالی را از ابتدای ورود به سن نوجوانی در دست گرفته تا بتواند ضمن جبران کمبود نیروی انسانی در ارتش ، حیات نامیمون و نامشروع خویش را حفظ و اندیشه های تجاوزکارانه اش را تحقق بخشد .

اگر چه ، تاریخ مبارزات مردم مظلوم فلسطین و لبنان و مقاومت انقلابیون مسلمان سراسر جهان تاکنون تمامی نقشه های صهیونیستهای غاصب را نقش بر آب نموده و انشاء... با تلاش بسیجیان جهان اسلام ، زمان مرگ و نابودی صهیونیستهای غاصب فراخواهد رسید .